

Helsingin Urkukesän konsertti

SU 20.7.2025 KLO 19
Tuomiokirkko

SANTERI SIIMES
urut | organ

KÄSIOHJELMA | PROGRAMME

2025

OHJELMA | PROGRAM

AMÉDÉE REUCHSEL
(1875–1931)

Sonate pour orgue no.1
– Allegro deciso e con brio
– Adagio non troppo
– Toccata

EUGÈNE GIGOUT
(1844–1925)

Poèmes mystiques
– Prière en forme de prélude
– Cortège rustique
– Pélerinage

ANDRÉ FLEURY
(1903–1995)

Versets pour le Magnificat du 8ème ton

SANTERI SIIMES
(1981–)

Suite italienne
– Allegretto
– Andante
– Finale

Santeri Siimes, urut | organ

AMÉDÉE REUCHSEL syntyi 150 sitten huomattavaan lyonlaiseen musiikkisukuun: myös hänen isänsä, isoisänsä, veljensä, setänsä ja serkkunsa olivat urkureita ja säveltäjiä, poika pianisti ja säveltäjä, täti pianisti ja runoilija, muut sedät sellisti ja säveltäjä, pianonrakentaja ja musiikkikustantaja sekä pianisti, viulisti ja musiikkipedagogi... Amédée sai musiikkikoulutuksensa Brysselin konservatoriossa opettajanaan mm. Alphonse Mailly ja opiskeli sävellystä myös yksityisesti Gabriel Faurén johdolla. Hän toimi urkurinvirassa ensin synnyinkuupunkinsa protestantisessa Grand Templessa, josta siirtyi Pariisiin Saint-Denis-du-Saint-Sacrement-kirkkoon. Hänen sävellystuotantoonsa kuuluu niin urkumusiikkia, mm. kolme sonaattia,

KONSERTTI | CONCERT SU 20.7.2025 klo 19 | SUN. JULY 20TH AT 7PM.

kuin kamari- ja orkesteriteoksia. Säveltäjän isälle Léon Reuchselille tämän 50-vuotisjuhlan Lyonin Saint-Bonaventuren urkurina kunnaksi omistettu *1. urkusonaatti f-moll* vuodelta 1909 osoittaa suurta kunnianhimoa mm. osien temaatissa yhteydessä ja soittimen orkestraalisessa käytössä etenkin hitaassa osassa.

Eugène Gigout, jonka kuolemasta on joulukuussa kulunut vuosisata, kouluttautui École Niedermeyerissa Pariisissa mm. Clément Loret'n ja Camille Saint-Saënsin oppilaana ja opetti myöhemmin itse pitkään samassa oppilaitoksessa. Gigout'n pedagoginen ura huipentui vuonna 1911 nimitykseen Pariisin konservatorion urkujensoiton professoriksi, jota virkaa hän hoiti kuolemaansa asti. Pariisin Saint-Augustin-kirkon pääurkuriksi Gigout nimitettiin 1863 vain 19-vuotiaana ja myös tässä tehtävässä hän toimi lopun ikäänsä, yhteensä 62 vuotta. Monille urkumusiikin ystäville Gigout'n nimi on tuttu parin suosituin kappaleen myötä, mutta leijonanosa hänen mittavasta tuotannostaan on valitettavan vähän kuultua. Maalausksellisen sarjan *Poèmes mystiques* vuodelta 1903 avaava *Rukous* edustaa Gigout'ta herkimmillään. *Maalaisjuhlakulkueessa* kuullaan kaikuja perinteisistä pyhimysjuhlista soitokuntineen. Päätösova, *Pyhiinvaellus*, liittyy erityisesti Lourdesiin ja lainaa erätä sinne matkaavien vaeltajien tuntemia uskonnollisia kansanlauluteemoja; alkupuolen kasvava jännite on helppo assosioida paahtavassa helteessä vaeltavien uupumukseen, ja sitä vapauttavammalta tuntuu leppeä loppujaksosta, jossa vaellus oletettavasti saa täytytymysensä.

André Fleury kuului Gigout'n viimeisiin oppilaisiin Pariisin konservatoriossa ja saavutti ensipalkinnon urkujensoitossa tämän seuraajan Marcel Duprén johdolla. Fleury teki pitkän uran urkurina Pariisin Saint-Augustinissa, Dijonin katedraalissa, Pariisin Saint-Eustachessa ja Versailles'n katedraalissa sekä urku- ja pianopedagogina Pariisissa ja Dijonissa. Hänen sävellystutontansa, joka koostuu mm. kahdesta urkusinfoniasta ja huomattavasta määristä liturgista musiikkia, on nykyään monien sävelkieleltään modernimpien ai-kalaisten musiikkia vähemmän soitettua, vaikka mm. Louis Vierne kutsui häntä oikeutetusti erääksi sukupolvensa lahjakkaimmista virtuooseista, improvisoijista ja säveltäjistä. *Magnificat-versetit* liittyvät pitkään, Ranskassa jo barokin aikana hedelmällisesti viljeltyyn traditioon urkusarjoja, joiden osia on esitetty *Magnificat-hymnin* säkeiden välissä laulun kanssa vuorotellen. Fleuryn sarjan viisi versettisiä eivät ole varsinaisia variaatioita hymnin melodiasta, vaikka sisältävätkin viittauksia siihen. Fleuryn kuolemasta tulee elokuun

alussa kuluneeksi 30 vuotta.

Konsertin päättää **Santeri Siimeksen** *Suite italienne*, jonka sä-veltämisestä puolestaan on näinä päivinä kulunut neljännesvuosi-sata. Firennessä heinäkuussa 2000 syntynyt sarja on saanut innoi-tuksensa kaupungin näkymistä ja tunnelmasta. Tyylillisesti teos ankkuroituu vahvasti, kuten Siimeksen urkuutotanto ylipääätään, Aristide Cavaillé-Collin ja tämän aikalaisten 1800-luvulla luoman sinfonikseksi kutsutun urkutyypin rikkaan sointimailman inspiroi-mien ranskalaissäveltäjien perinteeseen.

Helsingissä 1981 syntynyt **SANTERI SIIMES** opiskeli urkujen- ja pianon-soittoa Sibelius-Akatemiassa opettaji-naan mm. Harri Viitanen, Meri Louhos ja Carlos Juris. Lisäksi hän täydensi urkuopintojaan Naji Hakimin mestarikurssilla vuonna 1999. Siimeksen oh-jelmisto ulottuu vanhasta musiikista nykymusiikkiin, mutta hän on omis-tautunut erityisesti 1800- ja 1900-luku-jen ranskalaismusiikan koulukun-nan urkumusiikin esittämiseen. Hän on esiintynyt eri puolilla Suomea sekä Ranskassa, mm. Pariisin Notre-Dame-messa vuonna 2009, Ruotsissa, Portu-galissa, Espanjassa, Italiassa ja Vatikaanissa.

Säveltäjänä Siimes on itseoppinut. Hänen tuotantonsa käsittää mm. kaksitoista urkusinfoniaa ynnä muita soolosoitinteoksia uruille, pianolle, cembalolle, kitaralle ja huilulle sekä kamari-, orkesteri- ja vokaalimusiikkia, yhteensä runsaat 160 teosta. Sävellyskonsertteja hän on pitänyt Helsingin Kallion kirkossa vuonna 2003 ja Helsingin tuomiokirkossa 2007. Kesällä 2010 ilmestyi Siimeksen ensimmäinen soololevy, jolla hän esittää mm. 10. ja 11. urkusinfoniansa Kallion kir-kon pääuruilla (saatavilla osoitteesta www.fuga.fi). Vuonna 2011 Siimeksen teos *Trois études* voitti toisen palkinnon kansainvälisessä Aristide Cavaillé-Coll -sävellyskilpailussa Ranskassa. Sävellystilauk-sia hän on vastaanottanut Suomesta, Espanjasta ja Yhdysvalloista.

Musiikillisen työn ohella Santeri Siimes on opiskellut romaanis-ta filologiaa Helsingin yliopistossa ja toiminut useiden romaanisten kielten opettajana ja käänäjänä. Tätä nykyä hän opettaa galegon kieltä ja Galician kirjallisuutta Helsingin yliopiston Humanistisessa tiedekunnassa sekä portugalia Helsingin yliopiston Kielikeskukses-sa. Hän on myös suomentanut galiciaista kirjallisuutta.

www.youtube.com/@ssiimes

Amédée Reuchsel was born 150 years ago into a distinguished musical family from Lyon: his father, grandfather, brother, uncle and cousin were all organists and composers; his son became a pianist and composer; his aunt was a pianist and poet; and other uncles were a cellist-composer, a piano builder and music publisher, and a pianist-violinist-pedagogue.

Reuchsel studied at the Brussels Conservatory, where his teachers included Alphonse Mailly, and also studied composition privately with Gabriel Fauré. He first served as organist at the Protestant Grand Temple in his hometown before moving to Paris to take up the post at Saint-Denis-du-Saint-Sacrement.

His compositional output includes organ music—such as three sonatas—as well as chamber and orchestral works. His *Organ Sonata No. 1 in F minor* (1909), dedicated to his father Léon Reuchsel on the occasion of his 50th anniversary as organist of Saint-Bonaventure in Lyon, displays great ambition, notably in the thematic unity between its movements and in its orchestral approach to the instrument, particularly in the slow movement.

Eugène Gigout, whose death centenary is marked this December, studied at the École Niedermeyer in Paris with Clément Loret and Camille Saint-Saëns. He later taught at the same institution and was appointed professor of organ at the Paris Conservatoire in 1911, a position he held until his death. He became titular organist of Saint-Augustin in Paris in 1863 at the age of just 19 and served there for 62 years.

Although best known to organ lovers for a few popular pieces, much of Gigout's extensive output remains rarely heard. *Poèmes mystiques* (1903) opens with a tender *Prayer*, showing Gigout at his most sensitive. *Cortège rustique* evokes the traditional rural saint's day processions with brass bands, while the concluding *Pèlerinage* (*Pilgrimage*) draws on folk religious melodies sung by pilgrims en route to Lourdes. The building tension of the opening can be associated with the exhaustion of pilgrims under the blazing sun, while the gentle final section suggests the fulfilment of their journey.

André Fleury was one of Gigout's last pupils at the Paris Conservatoire and later won first prize in organ under Marcel Dupré. He served as organist at Saint-Augustin, Dijon Cathedral, Saint-Eustache in Paris, and Versailles Cathedral, and worked as a teacher in Paris and Dijon. Despite his praise from Louis Vierne—who rightly considered him one of his generation's most gifted virtuosos, improvisers and composers—Fleury's music, including two organ symphonies and numerous liturgical works, is less frequently performed than that of his more modern contemporaries.

Fleury's *Magnificat* verses continue a rich French tradition dating back to the Baroque period, in which organ interludes are alternated with sung verses of the *Magnificat*. These five verses are not literal variations but do contain thematic references to the chant. August 2025 will mark 30 years since Fleury's death.

The concert concludes with **Santeri Siimes's** *Suite italienne*, composed exactly 25 years ago. Written in Florence in July 2000, the suite draws inspiration from the city's sights and atmosphere. Like much of Siimes's output, the work is stylistically grounded in the French symphonic organ tradition of the 19th century, exemplified by Aristide Cavaillé-Coll and his contemporaries.

Born in Helsinki in 1981, **SANTERI SIIMES** studied the organ and the piano at the Sibelius Academy, with Harri Viitanen, Meri Louhos and Carlos Juris among his teachers. Furthermore, he extended his organ studies by participating in Naji Hakim's master class in 1999. Although with a varied repertoire ranging from early music to contemporary composers, as an interpreter, Siimes has devoted himself in particular to 19th and 20th century French and Belgian organ music. He has performed throughout Finland, as well as in France, e.g. at the cathedral of Notre-Dame in Paris in 2009, in Sweden, Portugal, Spain, Italy, and the Vatican.

As a composer, Siimes is an autodidact. His output consists of over 160 works and includes twelve organ symphonies and other solo compositions for organ, piano, harpsichord, guitar, and flute, as well as chamber, orchestral, and vocal music. Siimes' first solo cd, including his 10th and 11th Organ Symphonies played on the main organ of Kallio church, Helsinki, was released in 2010 (available at www.fuga.fi). In 2011 his *Trois études* were awarded second prize in the international Aristide Cavaillé-Coll Composition Contest in France. He has received composition commissions from Finland, Spain, and the United States.

Besides his activity in the musical field, Santeri Siimes has studied Romance Philology at the University of Helsinki and served as teacher and translator of several Romance languages. He currently lectures on Galician language and literature at the Faculty of Arts of the University of Helsinki, as well as on Portuguese at the Language Centre of the same institution. He has also translated Galician literature into Finnish.

www.youtube.com/@ssiimes

SEURAAVAT KONSERTIT

Next concerts

MA 21.7.2025 KLO 12

Suomenlinnan kirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Lunch Music"

Duo Rhosia & Friends

MA 21.7.2025 KLO 19

Kallion kirkko

Davide Mariano
urut | organ

TI 22.7.2025 KLO 12

Vanha kirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Risto Pulkamo
urut | organ

TI 22.7.2025 KLO 17

Johanneksenkirko

"Five O'Clock Organ"

Santeri Siimes
urut | organ

KE 23.7.2025 KLO 12

Tuomiokirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Loviisa Tuomisto
urut | organ

KE 23.7.2025 KLO 19

Johanneksenkirko

Ralph Gustafsson
urut | organ

TO 24.7.2025 KLO 12

Kallion kirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Sirkka-Liisa Jussila-Gripentrog
urut | organ

PE 25.7.2025 KLO 12

Tuomiokirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Joonas Minkkinen
urut | organ

SU 27.7.2025 KLO 19

Tuomiokirkko

Ulrich Walther
urut | organ

MON. JULY 21ST AT NOON

Suomenlinna Church

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Lunch Music"

Duo Rhosia & Friends

MON. JULY 21ST AT 7 P.M.

Kallio Church

TUE. JULY 22ND AT NOON

Old Church

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Risto Pulkamo
urut | organ

TUE. JULY 22ND AT 5 P.M.

St. John's Church

WED. JULY 23RD AT NOON

The Cathedral

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Loviisa Tuomisto
urut | organ

WED. JULY 23RD AT 7 P.M.

St. John's Church

THU. JULY 24TH AT NOON

Kallio Church

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Sirkka-Liisa Jussila-Gripentrog
urut | organ

FRI. JULY 25TH AT NOON

The Cathedral

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Joonas Minkkinen
urut | organ

SUN. JULY 27TH AT 7 P.M.

The Cathedral

URKUKESA.FI HELSINKI ORGAN SUMMER HELSINGFORS
URKUKESA.FI HELSINKI ORGAN SUMMER HELSINGFORS
URKUKESA.FI HELSINKI ORGAN SUMMER HELSINGFORS

INFO

Helsingin Urkukesä on vuosittain kesä-elokuussa järjestettävä, erityisesti urkumusiikkiin keskittyvä kansainvälinen festivaali. Erilaisia konsertteja järjestetään yli 100 kpl. Festivaali järjestetään yhteistyössä Helsingin Seurakuntayhtymän sekä Tuomiokirkko-, Kallion- ja Johannes Församling-seurakuntien kanssa.

urkukesa.fi

Svenska
kulturfonden

Helsingin kulttuurikeskus

SUOMEN
EV.LUT.
KIRKKO

KIRKKO HELSINGISSÄ